

კვალი კითხილი

ჩვენი უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებელი შორის არჩეულა, ალბათ, რამდენიმე დარჩენილი თვისი კვლევა თუ დამოკიდებულებით გათვალისწინებული კარგად არის მომზადებული. ჩვენს უნივერსიტეტში შორის უფრო პროფესორი პავლე უბუბიაძე იყავა უფლებიდა. მისი გარეგნობასაც კი ვერცხვითი საქმის კეთების მგლებური ტრადიციების კვლი ახლდა. ასეც იყო: თითქმის თანაგრძობა და თანამოსაგრძობა ვარდა თითქმის, მისი სხვადასხვა პედაგოგიური თუ სამეცნიერო ჩანაფიქრის მიზნად და განმარტორიკულბელი, ორმოც წელზე მეტხანს ერთვულად და პატონალად უძღვებოდა დაიკრებოდა მთავრობის, მასთან, არა კეთილგონებით, არამედ ღრმა გრძნობით.

ამგვარად სულ სხვადასხვა უნივერსიტეტში, ღლი ჰოტის ეს სტუდენტი, ჩვენი უნივერსიტეტი, უკანასკნელად ბატონი პავლეს დამოკიდებულებას უნივერსიტეტისადმი, ახსენებდა სტუდენტებთან შეხვედრებით, მან თხოუბერი წლით გვიან დასაბრუნდა საქონერსიტეტის კურსი. ალბათ ამიტომ იყო მისთვის უნივერსიტეტი დაგვიანებულად სიყვარულიანი: უფრო მშვენიერი, უფრო მტკიცეობდა. აველა ჩვენგანს — პავლე უბუბიაძის კოლეგებს თუ სტუდენტებს — ასევე მისი ერთგული საბრუნო უნივერსიტეტისთვის. ლეკო კოპულაძის მიმართობისთვის უნივერსიტეტში დიდი ხნით არც, ლეკოების დამოკიდებულებით დიდი ხნის მტრეც. მისი სტუდენტი თავი, დიხი, ჩვენი სული, ვისდენი კონტრასტული რომ ჩანდა ახალგაზრდობის ერთგულად, თა-

ვისებურად გახსენებდა, რომ კრძალვა გემართებდა უნივერსიტეტისადმი, რომ ეს უნივერსიტეტი იყო, და არა სხვა რამ... უფლებიანი, ხელის ჩამოხრება, მოკითხვა ბატონი პავლესთვის არ იყო უბრალო მოგვლუბის მხოდა; ეს იყო ურტყევი ნიშანი იმისა, რომ თქვენ სულერთი არ იყავით მისთვის: გაახარებდა თქვენი კარგი, შეაუზუნებდა ცუდი. ალბათ, არასდროს დაივიწყებდა ჩვენი უნივერსიტეტის ყოფილ სტუდენტს, ესტრინელ მტრეც პავლეს, ამ რომ ქართულ სწავლობდა, თავისი თბილისური პერიოდის ერთი ამბულელებელი სურათი: ახალი წლის წინა ღამით სტუდენტური ოთახის კართან მდგარი ჯღარა პროფესორი, შინაგონი მუხაბებითა და სხვა ტიპიური დეტალებით, შირიული სტუმრის სიმარტრული განსაკარგველად მოსულ... ასევე ბატონი პავლე საკონცერტო დარბაზებშიც, გატაცებით რომ უძმენდა და ესალურტო მუსიკას (შემოხვედრით არც ეს უნდა ყოფილიყო, რომ იგი ასეთი სხელვებანი მიხიხის მამა იყო)...

ყოველგვარ და მრავალ სხვა, ჩვეთვის მოკვლავიბული თვისებები ნაწილად შევადგინა და მოქალაქის, ქმინა ბატონი პავლეს მიზნის პროფესორს, და ჩაიღვინე ვულსტატემა, რომ ასეთი ადამიანი აღარ ამოვიხსნებ ჩვენი უნივერსიტეტის.

შოთა შიშივაძე, აკადემიკოსი, ნინა აბმსაძე, შუპია აზრიდონიძე, დოცენტები.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საიბოლო, მე-50 სასწავლო წელს ამოვრების და ქვეყნის სასაზღვრო ჩადგება 2180 ახალგაზრდა სპეციალისტი, აქედან ღლი განყოფილების 2180 სურსდათავრებული, საღლის 910 სურსდათავრებული და დაუსრულებლის 370 სურსდათავრებული.

უკან არჩევა წელი განათლებობა: სწავლის, ძიების, შემოქმედების ოთხი თუ ხუთი კვირა. წინ ღლი ახალგაზრდა, შრომითი ერთობაწინა, შემატრების ხანა, რომელსაც ხალხისათვის, ქვეყნისათვის თვალდახმა მკვია.

როსა სსრუდენსობა მისაჯრღება

კიდევ რამდენიმე ღლი და გასარუდობა ჩვენი სტუდენტობა. გაფრთხილება ჩვენი ცხოვრების უველად ღამაზე, ძიების, სწარავლის და რომანტიკის სტუდენტობის წლები, ჩვენი, ღლიცის მშვენიერება, წინ ბეჭეტი საინტერესო საქმე და სწარუნება ვგვლის, მაგრამ მაინც მაგრამ, რომ უნივერსიტეტში გატარებულ ღლი ამ მიღებულმა მატარებულთა ვერცხვითი შეცვლის, გააფრთხილებს.

ახლა, როცა ოთხს ვავლებ განვლილს, გული მსაფრთხილის გრძობით მეტებდა ესა მსაფრთხილების გრძნობა. ამ ამისიკობის რიგს ჩვენი საუკრებო პროფესორ-მასწავლებლებმა, ჩვენმა ხალხმა ქვეყანამ დაგვიარ, არასდღის დაგვიარებდა პროფესორი გ. პანუჯავის მიერ მოსტრუდა დამოკიდებულებითი პოლიტიკური ცენოზონის მოხდენა. უფროსი სასწავლებლის ო. შოშივაძის მიღმა საქმიანი საუბარი, ღლიც. მ. დუხინის მამაშვილური დარჩენილი, ღლიც. ტ. არბოლიშვილის ერთობაწინა წაკითხული ლექციები...

კური პროცესის თავისებურება. ხელო შეუწყოს დაიკრებულ რეზერვების გამოვლენის იგი, პროფესორი ე. ვეიციანის სიტყვებით რომ ვთქვათ, მარტო კონტრასტის არა უნდა ახდენდეს — არა მოხდა, არამედ უნდა არკვევდეს — ასე რატომ მოხდა, იგი მრჩევლის და კონსულტანტის როლშიც უნდა გამოდიოდეს, უნდა იყოს სწარმომის საქმიანობის, როგორც წინასწარი, ასევე შემდგომი კონტროლის განმარტორიკულიბელი. იგი უნდა გრძნობდეს საწარმოს მარტოვეს, იყოს დარტეკორის მარტოვეს ხელა. მუხსაღებრი ადრეცე-აგროშეების საქმის ცენტრალური ფიგურაა. ამიტომ სასწარმოიანად უწოდებენ მის სახელმწიფო კონტროლორის.

ყოველგვარ ზემო ჩამოთვლილი ფუნქციები იმდენად სასაუხისმგებლო და მრავლისმომცველია, ზოგჯერ დატყვევებით ხოლმე — შევლებით კი პირნათლად შევასრულით ბუხნატრის ესოდენ პასუხსავები და საპატიო მოვალეობა? პასუხი ერთია — დია!

უნივერსიტეტის დამთავრების შემდეგ ჩვენი ფაქტობის სტუდენტები რესპუბლიკის სხვადასხვა კუთხეში იმუშავენ. მაგალითად საბავსო რამდენიმე მათგანს დავასახლებს: სუვაკი კარგი — გარდახანს რაიონში, მერას ჩადენილი — ქალაქ კასპში. უფრო ქუთათელადვე ამასთომის ობსერვატორიაში, გვრამ ქარდავა — ეკონომიურ ფაქტობთან არხებულ სამეცნიერო-კვლევითი ლაბორატორიაში...

ჩვენი სტუდენტობის დაუფრყარი წლები, ბედაგო-აღმზრდელია ჩვენიც ვაწეული ამავი უნაგრო და თვალდახმა შრომისათვის გვიხიხს.

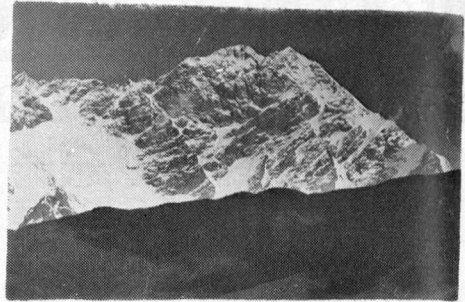
შუანგი სამაღაზვილი, სააღრიცხვო-კონტროლიკური ფაქტობის კურსდამთავრებული.

მთები და ალაშიანები

ლილი

გზარჯალაში

ღრი ჩანახატი

შოთა შიშივაძე მირიანაშვილი

შოთა შიშივაძე — აღმასწავლებელი, სპორტის საერთაშორისო ობსერვატორია, სპორტის მრავალხარისხიანი — სასაბოლოო, ტექნიკური და ტრენინგების კლასში, საქართველოს მთავრობის პრეზიდიუმის წევრი, სატექნიკური — სატექნიკური კომისიისა და ობსერვატორიის მთავრობის ფიგურის თანდევინაზე, ობსერვატორიის უნივერსიტეტის ტრადიციული აღმასწავლებლის უფროსი, საქართველოს მთავრობის ნარკვების ხელმძღვანელი.

ზოგა-მათემტიკური მეცნიერებთა კანდიდატი და გამგე ნახევრადგამტარია ფიზიკის პროფესორი ლაბორატორიაში, რომელშიც ახლანდის უნივერსიტეტის პროფესორი ლაბორატორიაში შორის გამართულ სოციალისტური შეხვედრებში სამეცნიერო-სამუშაოებსა და ვალდებულებების წარმატებით შესრულებისათვის საქართველოს სსრ უმაღლესი და საშუალო სკოლების განათლების სამინისტროსა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშათა პროფესორების საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტისგან ჯილდო, მეორე ხარისხის დიპლომი და ფულადი პრემია მიიღო.

იგი ურტრინებულად, აუღლებლად

გვებლად უწყობს ნაბიჯს ყოველდღიურობას. მისი უმცროსი ვაჟი პატარაობიდანვე მამის კვალს მიჰყვება.

იმ ღლიც ჭოდიან შევეყვითი ქაუბნისაქენ მიხვდა ორმოცოერი ბოლოც. აღმასწავლებლის წებული სახლების ბანკზე ნილიბიბიტი ჩამოსხმის ბანკისგან ჩამოქვებული გოგონაკები დაუფრყარი ცნობისმყოფრებით მომგვარკეროდენ. ქაქაქალი ქაუბნის მამაკაციური კახულებითი შეტყარო ხეცური დედააკები დაწებებ ქაუბნის იწყაკუნებდენ ხლებს. მათი უწყობა დიდას ვგვარობდა. მათთან გახასხას ერთ რამდგვარიანს, მაგრამ ცაზე მოკრუსუნეს სადგარი ღრუბელი ვეცაქვანა და უყინად მიხვდა ქაუბნის ცაქს კვალდავლი მიყვებოიოთ.

ქაუბნის კვდა ნაინარტრები აფრჩიეთ ღამის გასათვიე ადგილი. გაწემა, მაგრამ მალევე გამოიღარა. გათიხებულმა მზემ ნაწეომარ აფრღობს ოხმევიარა ადინა, სხვათიქი ერთობს ადინა, ხოლო, უშმაა! გამოფენის ღლიც არსი დახმასარა.

იგი ჩვენი უნივერსიტეტის ფი-

სამკარი სასწავლოები წარმოგვასახა. მოსაღამოვებულა, რიც მსე ზანსაღაკითი ჩამოცილება რომელიც შევერავს. აღმასწავლებლის, ცის სილვერადენი გამოცევა საიერში შევერავლის სილღეტი...

გზარჯალაში

იერში გაფრთხილის დაიწყო უარსილად გაიცივს. ისევე ფრსხილული ღმერთი, ახსნა მოქარე ცისკაღებრი, სწრფად დაეცა ერთად და დაიკრული კლავორი შევერავლიც მკაცრად ციკავს. მზე კარგად ამოიწვლილი, თვალდაცის მზითო, ცვლადი, თვალდაცის დაეცივა. მწერკავლის ჩრდილი-ღამისათვის კონტრასტული წერტილები მოხსნა და წინაურბიბული თანისიხნებო. შეუღლად ჩაიღვრულ თოვლან ეფრეს ყინულა. ლეკობის ცვლის მწერკავლის კლავორი ნაკვიცი თვალდაც და მისი უფროსი მოწვევა ვევევი.

მწერკავლის უბეში, ნილიბიტი შემაღლებული დაგლის, სათოვლად შენახებ ნაწილა, საწყობა ბარათი რომელსაც წერია: „ობსერვატორიის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აღმასწავლებლის სექციის 14 წევრი შ. შიშივაძისთვის ხელმძღვანელობის ავია მშენი მტრის სიმაღლის უსახელო შევერავლი. ღმოსხაღვიფრან, ახალი ზოთი. მიიხვდა ამსტელის უფლებითი, მწერკავლი გარქმევი გვრამ რჩეული შვილის სახლის 10 იენისა. 1978 წელს!...

... საღამოს აველა ერთ გარკვეული ვიუტობით. გვრამ რჩეული შვილის მეტობით მათა შირინაშვილ და მათი უფროსი გვრამ ვევევიც ღმრედაიწი ხშით უყვებან მასს; ისხნებენ უნივერსიტეტი წერსღამასაქე...

... ქორმალის ტუხებიდან დაწევი გვრამ რჩეული შვილის პირველი ასტობი. მას შემდეგ ცხოვრებასათვის ისრფავოდა თურქმსტუნებო მზისაქენ. მხოლოდ მშენ ახლმა მის მიერ დაიკრებულ მწერკავლი რიგები. ადრინდელი მთავრია იგი საუბრის სამკიდარის გახდა ნაწილი იმ მზისა. არსლის სურსდასაქენ მთელი არხები გრძნობდა... მიიხვდა ქაქაქურის უღლებდა ყელაფურა ნაწილდუღების ბუტბუტს და მათ ხანბიბის ღამაზე ფანტაზიის წყალობით მამაღამატრული შემოქმედების ნიშნულად აქედან ხოლმე და ტრეკებდა მათ თვისი სიღრმის გაგრძელებად ამ საუბრისაქე...

... ღლიბის ეამში და საღამოს მწერკავლი ერთდროულად დაწევი გარკვეული ერთობაზე შეწყდა კავრომარტული ვევევიანობა.

ნაკვალა მოფარე მთისს მაინდინა სიქა ცაზე ატრულ ქაუბნებს, სიქა ცაზე მარჯობის ვაღმკურავილად შევერავლი „გვრამ რჩეული შვილი“.

სწარმოც: შევერავლი გვრამ რჩეული შვილი; მამა-შვილი შიშივაძეები.

რედაქტორი მ. შიშივაძე

„სტრუქტურალის“ 171-ე ვიხური მადლიე კორპუსში მითავსებული კოსიკური მხილვი ქუნიია კარგად ემსახურება მითხებულის. სწარმოც: მ. შიშივაძე (მარცხენი) ახალ ურნაღ-გაზეთებს ურჩევს მითხებულის.